

Uzay Araçlarını Tanıyoruz

Uzay araştırmalarının tarihinin, insanlığın doğuşu kadar eski olduğu söylenebilir. İnsanlar, binlerce yıldır gök cisimlerini gözleyerek onlara anlamlar yüklemişler; uzak gezegenlere gitmenin, evreni keşfetmenin düşünü kurmuşlar.

Uzayı keşfetmenin tek yolu uzay araçlarıyla yapılan çalışmalar değil elbette. Gökbilim konusundaki bilgilerin çoğunun, çıplak gözle ya da dürbün ve teleskoplar yardımıyla yapılan gözlemlerle elde edildiği de bir gerçek. Ancak, insanoğlunun düş gücü ve yaratıcılığı sınır tanımıyor. Uzaya açılma düşü de bunun bir sonucu olsa gerek. Bu düş ancak, 20. yüzyılın ortalarında, roket teknolojisinde yaşanan gelişmelerden sonra gerçekleşebildi. Aslında roket teknolojisi yeni bir gelişme değildi, Çin'de roketler yüzyıllardan beri törenlerde ve askeri etkinliklerde kullanılmaktaydı. Ancak, yerçekimini yenerek Dünya'nın yörüngesine varabilecek kadar güçlü roketlerin yapılması 20. yüzyılın ortalarında gerçekleşti.

1957 yılında, eski Sovyetler Birliđinden uzmanlar, Sputnik adlı uyduyu Dünya'nın yörüngesine gönderdiler. Bunu başka gelişmeler izledi. 1961 yılında, Yuri Gagarin, bir uzay aracıyla Dünya'nın yörüngesine çıkan ilk insan oldu. 1969 yılında ABD, Ay'a insanlı bir uzay aracı gönderdi. Astronot Neil Armstrong, Ay'a ayak basan ilk insan oldu.

1960'lı ve 70'li yıllar, uzay araçlarının tasarımında ve uzay araştırmalarında peş peşe birçok gelişmenin yaşandığı zamanlardı. İnsansız uzay araçlarıyla Dünya'nın ve Ay'ın görüntüleri elde ediliyordu. 1970'lerde, iletişim ve yön bulmada kullanılan uydular, günlük yaşamda büyük kolaylıklar sağlamaya başlamıştı. Mars'ın yörüngesine gönderilen

Mariner uzay aracıyla, bu gezegenin haritalanması çalışmaları başlatılmıştı.

Sonraki yıllarda da, uzay araştırmaları ve araç tasarımlarındaki gelişmeler hızla ilerledi. Uzay istasyonlarında, ağırlıksız ortamda uzun süreli kalmanın insan bedenindeki etkilerini incelemek üzere deneyler yapılmaya başlandı. Mars'ın yanı sıra, Güneş Sistemi'ndeki gezegenlere de uzay araçları gönderilmeye başlandı. Uydularla toplanan veriler, artık birçok araştırma alanı için yadsınmaz bir öneme sahipti. 1980'li yıllarda, uydu teknolojisi, insanların günlük yaşamında da çoktan vazgeçilmez duruma gelmişti. Bu durum hâlâ geçerliliğini koruyor.

Uzay Araçları Kartları'yla, sizlere bütün bu gelişmelerden bir kesit sunmaya çalıştık. Elbette ki, geçmişte kullanılan ve bugün yararlanılan uzay araçları ve araştırmalar, kartlardaki bilgilerle sınırlı değil. Ancak, uzay çalışmalarını en kapsamlı biçimde tanıtabilecek araçları seçmeye çalıştık. Kartlarda, uzay araçlarının hangi uzay ajansına ait olduğunu belirterek, kısaltmalar kullandık. Kartlardaki "NASA" kısaltması, ABD Ulusal Havacılık ve Uzay Ajansı'nı, "ESA"ysa, Avrupa Uzay Ajansı'nı simgeliyor.

20. yüzyıl, uzay çağıydı. İnsanoğlunun uzaya gitme düşününün gerçekleştiği çağdı. 20. yüzyılda yaşayanların birçoğu, Apollo II aracıyla Ay'a gönderilen astronot Neil Armstrong'un Ay'da attığı ilk adıma tanıklık ettiler. 21. yüzyılda yaşayanların birçoğu, başka bir gezegene atılan ilk adıma tanıklık edecek ve içimizden biri, o gezegene ilk adımı atan kişi olacak. Heyecan verici, değil mi?

Uzay Araçları kartlarını hazırlayan: Aşk Zübe

